

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četr leta " " 6·50
za en mesec " " 2·20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četr leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

V upravi prejemam mesečno K 1·90

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

**Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. —**

**Upravništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6. —
Avstr. pošte hran. račun št. 24.797. Ogrske pošte
hran. račun št. 26.511. — Upravnika telefona št. 188.**

Današnja številka obsega 4 strani.

Avstrijska ministrska kriza.

Bienerth odstopil. Vlado sestavlja Gautsch.

Odločitev je padla. Bienerth je včeraj poročal cesarju o položaju in obenem vložil prošnjo, da odstopi. Cesar je prošnjo odobril in poveril sestavo nove vlade predsedniku najvišjega računskega dvora baronu Gautschu.

O Bienerthovem odstopu poroča uradni brzjav:

Baron Bienerth se je odločil, da odstopi iz tistih razlogov, ki so bili medodajni, da je razpustil državni zbor. Že takrat je bilo gotovo, da se morajo ustaliti parlamentarne razmere, da se gotovo in zadovoljivo rešijo velike naloge, ki čakajo rešitve v državnem zboru. V starem parlamentu ni bilo razpoloženja, da stranke izpremene medsebojno razmerje in da se vežejo za obširni program. Od nove zbornice se pa sme pričakovati, da je voljna resno in uspešno delati, da se ustvari delojubna večina. Upoštevati se mora tudi, da sta izstopila iz vlade dva zastopnika dveh velikih skupin (Weiskirchner in Glabinski) dosedanje večine in da so zato potrebna nova pogajanja z obema skupinama, kakor tudi z ostalimi strankami.

Bienerth sodi, da ni poklican rešiti te naloge, ker sodi, da bi na pogajanja s strankami vplivale prejšnje zveze in nasprotna, marveč da se morajo votiti ta pogajanja po možu, ki ni vezan po prejšnjih dogovorih.

Boj proti Bienerthovemu vladnemu sistemu je nam vsem še v živem spominu. Opozicija je bila skoraj toliko močna, kot Bienerthova zelo nezanesljiva večina. V odporu proti Bienerthu se je ustvarila »Slovanska Unija«, boj proti Bienerthovem sistemu, ki je bil sovražen Slovanom, so vodili v prvi vrsti poslanci naše stranke, na čelu jih načelnik poslanec dr. Ivan Šusteršič. Bienerthova vlada je tu doživel mnogo hudih porazov. Bienerth je imel nesrečno roko kot ministrski predsednik. Njegov padec dokazuje, kar so tolikrat naglašali voditelji naše stranke, v prvi vrsti poslanec dr. Šusteršič, da se ne sme v Avstriji vladati ne proti Slovanom in tudi ne proti Nemcem, ker je v mnogojezični Avstriji navezan vsak narod na sosedni mu narod. To so morali tudi izprevideti najvišji odločilni krogi, ker naglašajo vsa

poročila, da hoče Gautsch s časoma sestaviti koalicijsko vlado, za sedaj bo pa Gautschevo ministrstvo tako-le sestavljen: predsedstvo prevzame Gautsch, deželno brambo Georgi, naučno ministrstvo Stürgkh, justično ministrstvo Hohenburger, finance Maier, notranje ministrstvo Wickenburg, javna dela Marek, poljedelstvo Widman, minister brez portfelja Zaleski, vodja trgovskega ministra Mataja, vodja železniškega ministra sekčni šef Röll.

Dr. Pavel baron Gautsch

je zdaj v 60. letu. Rojen je bil d. 29. februarja 1851. Gautsch je sin državnega uradnika. Študiral je na Terezianski akademiji. Po dokončanih študijah je vstopil kot koncipist pri nižjeavstrijski finančni prokuraturi. Dr. pl. Stremayr ga je pozval leta 1874 v naučno ministrstvo, kjer je postal leta 1878 podtajnik, pozneje predsedstveni tajnik, leta 1884 vladni svetnik in ravnatelj Terezianske akademije. Taafe je pozval Gautscha dne 5. novembra 1885 v naučno ministrstvo. V Taafejevi vladi je postal do 12. novembra 1883. Gautsch je bil povzdignjen leta 1889 v baronski stan, po Taafejevem padcu je postal kurator »Tereziana«, leta 1895 je postal član gospodske zbornice. V Badenjevem ministrstvu je bil Gautsch zopet naučni minister, ko je pa Badeni padel, je prevzel vlado Gautsch, a ker Gautsch ni hotel odnehati Mažarom, je dne 5. marca 1898 odstopil. Po Koerberjevem padcu je postal dne 1. januarja 1905 zopet ministrski predsednik, a je leta 1906 odstopil, ker mu je nasprotovala gospodska zbornica. Gautsch se je tudi po svojem odstopu živahno udeleževal političnega življenja in razprav v gospodski zbornici.

Gautsch je morebiti pravi mož, da napravi red. Najvišji odločilni krogi zelo pritiskajo na to, da se doseže narodna sprava med Čehi in Nemci. Gautsch si je za to spravo dobro pripravil tla in se je v delegacijah toplo zavzemal za njo. Gautsch je zelo resen politik, ki je neomejeno vdan svojemu vladarju in — Avstriji, kar najvišji krogi znajo, zato ga pa tudi vedno pozovejo vlačiti vladni voz iz blata, kadar ga tja zavzijo nespretni vladni krmari. Tako zavožen, kakor je zdaj, pa pač vladni voz že dolgo ni bil. Gautscha bo stalo veliko truda, da ga zopet spravi na pravi tir.

Nemški svobodomislici in Gautsch.

»Neue Freie Presse« zdaj beleži zgolj dejstva. Pristavlja le, da bo

Gautsch izkušal sestaviti koalicijsko vlado. Tako-le med vrstami prizna, da je Gautsch sposoben, da izvede spravo med Čehi in Nemci. Pogajanja med Čehi in Nemci bi uvedel češki namestnik knez Thun.

Nemško nacionalno časopisje je umevno zelo nezadovoljno, ker uvideva, da je zdaj strt tisti ponemčevalni prejšnji sistem, ki je nemške nacionalce negoval bolj, kakor so zasluzili. Od krito pišejo, da niso prav nič navdušeni za to, da se sestavi koalicijsko ministrstvo. Gautschu naznajajo, da pozvani nemško nacionalni voditelji, deset jih je Gautsch pozval k sebi, ne bodo mogli dati Gautschu obveznih obljub, marveč poročali bodo svoji zvezi, kar jim bo Gautsch povedal. Sploh pa ni se med nemško narodnimi zmagovalci še nobenega reda, zveza se še nini niti konstituirala, nihče ne zna, kdo da postane njen načelnik, zato pozvani nemški politiki ne bodo mogli podati v imenu zveze nikakih obveznih obljub. Nemški frajzin se najrajši sam masti pri egiptovskih lomcih, zato že napoveduje v svojih listih, da niso voljni vstopiti v koalicijsko vlado in groze že z najhujšo opozicijo, če bi Gautsch kaj obljubil Čehom za to, da vstopijo v vladu. Tako hudo, kakor zdaj pišejo nemško nacionalni listi, seveda ne bo. Kriče, da bi več dobili.

Gautsch in krščanski socialci.

»Reichsposte« piše, da krščanski socialci prav nič ne nasprotujejo, če se sestavi Gautsch koalicijsko vlado in če pozove v vlado parlamentarce raznih strank. Naj se poižkuje sestaviti vladna večina, a s krščanskimi socialci naj ne računa pri tej igri. Pred volitvami tako širokoustni frajzin ima zdaj priliko, da pokaže, kako si s socialno demokracijo skupno uredi stvari. Prince Liechtenstein je govoril na shodu zavrnkov krščansko socialne stranke v 18. volilnem okraju. Naglašal je, da so zdaj liberalci s svojimi 104 mandati odgovorni za delozmožnost zbornice. Krščanski socialci ne zavzemajo opozicionalnega stališča, marveč zgolj čakajo. Le v eni točki je krščanskim socialcem natančno označena pot: Judovskim liberalcem bomo vrnili, kar so nam napravili. Judovskih liberalcev ne bomo pardonirali, marveč prepustili jih bomo lastni modrosti in njihovim posebnim zaveznikom.

Gautscha čaka trd oreh. Od napovedanih pogajanj s strankami je od-

visno, če se mu posreči dobiti tisto večino, ki jo potrebuje, da reši velike, dalekosežne nove postave: brambno postavo, davčno preosnovno, socialno zavarovanje.

Nemškutarji za Ploj.

Ptuj, 26. junija.

Liberalci bi radi zakrili svojo volilno blamažo in iščijo zato izgovorov in laži. Ena takih laži, s katero bi radi zakrili poraz, je trditev, da so kandidatu S. K. Z. Brenčiču pomagali nemškutarji do zmage. Kdor le nekoliko pozna razmere, ve, da je taka protinaravna zveza med nami in nemškutarji nemogoča, toda liberalci računajo, da imajo okrog po svetu še vedno nekaj lahkovernih bralcev, ki brezpogojno verujejo liberalnim glasilom in ti se bodo sedaj hinavsko ogorčevali nad »izdajalskimi klerikalci«, ki se vežejo z nemškutarji. Vsa liberalna lažnjivost bi mogoče obrodila za nje prav prijetne sadove, če bi ne bilo številki! Ce namreč nekoliko primerjamo številke glavnih volitve od 13. in ožje od 20. junija, potem nam te številke glasno povedo, da so nemškutarji res bili z nekom zvezani, a ta nekdo ni bil Brenčič, ampak liberalni kandidat — Ploj.

Naj govore suhe številke:

Sv. Barbara v Haložah I. volitev: Brenčič 14, Ploj 40, Ornig 9; ožja volitev: Brenčič 11, Ploj 53, Ornig —.

Šikoli I. volitev: Brenčič 20, Ploj 3, Ornig 68; ožja volitev: Brenčič 7, Ploj 29, Ornig —.

Ptujska gora I. volitev: Brenčič 21, Ploj 52, Ornig 67; ožja volitev: Brenčič 27, Ploj 109, Ornig —.

Varec I. volitev: Brenčič 30, Ploj 3, Ornig 56; ožja volitev: Brenčič 12, Ploj 50, Ornig —.

Sv. Urban I. volitev: Brenčič 32, Ploj 4, Ornig 14; ožja volitev: Brenčič 33, Ploj 19, Ornig —.

Pobrž I. volitev: Brenčič 40, Ploj 11, Ornig 91; ožja volitev: Brenčič 44, Ploj 52, Ornig —.

Zgornja Pristova I. volitev: Brenčič 9, Ploj 1, Ornig 40; ožja volitev: Brenčič 6, Ploj 48, Ornig —.

Naj zadostuje! Nimamo kakih pisanih dokazov o zvezi nemškutarjev in liberalcev s Plojem na čelu, toda zgorajnje številke govore dovolj. Liberalna stranka, ki se je zvezala proti dr. Benkoviču s štajercijancem baronom Mosconom, ki je paktirala proti dr. Korošcu z nemškutarjem Ježovnikom, ki

LISTEK.

Josip Vandot:

Vitranc.

Priovedka iz davnih dni.

(Dalje.)

Plaho so se dvignili bratci Škrjančki v sinje nebo, ko so zodoneli tam gori na gradu glasovi lovskih rogov. Po vsi dolini so odmevali ti glasovi, in kmetje so ponehali za hip z delom. Gledali so na grajsko pot, po kateri so šli loveci. Grajsčak z bledim tujcem je stopal tam na sredi. Krog njiju pa polno mladih in starih lovecev. Lajali so psi, ki so jih vodili poganjači na vrvicah, in so se zaganjali naprej, kakor bi komaj čakali, kdaj jih spuste na svobodo. Hejsa, pa rogov so peli, veselo in glasno, da je marsikateremu kmetu poskakovalo srce v prsih. Šla je lovска družba ob Savi navzgor in je kmalu izginila tam gori v grmovju. Samo pasje lajanje se je še slišalo, in rogov so trobili veselo in glasno!

Na nasprotni strani grada pa se je prikazala sklučena starka. Opirala se je na klukasto palico in je stopala počasi, trudoma po strmem bregu navzdol. Ko je prišla do grajskega pote, je zavila naravnost po njem. Težko se je

oddihovala in se je ustavila pri vsakem desetem koraku, da si nabere sape. Dolgo je hodila, predno je prišla do jarka. A most ni bil dvignjen in starka ni mogla na drugo stran. Gledala je krog krog, da bi našla prehod, a zaman.

»Hej, Šimen!« je zavpila tja gori proti obzidju. Ne dolgo na to se je prikazal na zidu hlapec Šimen, držeč v roki svetlo helebardo. A ko je zagledal starko, se je pokrijal: »Bog pomagaj, Rušica!« — Takoj je splezal nazaj na dvorišče in nič se ni ganilo potem za svinj zidovjem.

»Šimen, hej, Šimen!« je vpila Rušica kraj jarka. »Odpri mi! Jaz moram v grad... Gre se za dobro delo. Odpri, Šimen, odpri!«

A nič se ni ganilo tam gori za obzidjem. Dolgo je čakala Rušica in vpipla. Vihtela je klukasto palico okrog sebe in klicalca: »Šimen, če se Boga bojiš, odpri mi! Zakaj se me bojiš, ko sem prišla, da popravim veliko krivico, ki se je zgodila na vasi. — Odpri mi, Šimen, odpri!«

Cez dolgo časa se je pokazal Šimen spet na zidu. Boječ je gledal na Rušico in jo je vprašal: »Povej, kaj hočeš na gradu? Jaz ne smem pustiti nikogar noter.«

»Z grajsčakom bi rada govorila samo eno besedico,« je odvrnila starka.

»Ti, pa z grajsčakom?« se je začudil hlapec. »Kaj se ti meša? — Sicer pa grajsčaka ni doma. Šel je na lov.«

»Če mi le resnico govorиш?« je dvovala Rušica. »Jaz ti ne verjamem...«

Takrat so zodoneli iz daljave lovski rogov in Rušica je moral verjeti. Naglo se je obrnila in je spela počtem navkreber. Čez savski pust je šla in je stopala počasi in sklučeno po stezi čez polje. Glavo je imela sklonjeno, kakor bi premisljevala globoke misli. Zagledala so jo kmetje in so odprli široko oči. Pri tem dnevu gre Rušica čez polje, mimo ljudi, ki se jih je vedno izogibala. To pomeni nekaj — to ni kar tako! — Gledali so ljudje za njo in so se čudili. Stari Martin je skočil celo na mejo tik ceste, da je mogel videti starki naravnost v obraz. Ni ga pogledala Rušica, ampak je spela naprej in je še vedno povešala glavo. Martin pa je prisopel nazaj na njivo in je pripovedoval kmetom:

»Naravnost v obraz sem ji pogledal. Oj, ljudje, to ni čarovnica! To je Kočarjeva Špela, ki ji je ustrelil grajsčak siva. Takoj sem jo spoznal. Saj sva rastla skupaj, pa bi je ne spoznal? Sam Bog ve, kaj jo je napotilo v grad — v gnjezd do morilca njenega otroka? Nekaj posbenega mora biti, prav zares.«

Prikimali so kmetje in so ugibali. Takrat pa so prišli bratci Škrjanč-

ki z neb. Droboli so veselo pesem in so se zibali nad njivami. Daleč, daleč zgora pa je priplaval vrisk — srečen pasir je slonel ob dolgi palici nekje na planini, pa je vriskal, ker mu je bilo srce počno sreč...«

Rušica pa je spela proti grmovju in je premisljevala. Na Jelico je mislila. Pomoč ji je obljudila in obljudila je tudi, da ji reši starišče iz ječe. Dolgo je bila slonela v samotni koči, pa je premisljevala, kako naj izvede rešitev. A ni ji prišla resilna misel. To in ono je ukrepala, a vse je bilo neizvedljivo. »Ne preostaja mi drugega, kakor da stopim na grad in poprosim — njega poprosim...«

In šla je, a grajsčaka ni bilo doma.

»Če danes ne, pa ga dobim jutri,« je dejala sama sebi, ko je stopila v grmovje nad stani. Glasno pasje lajanje se je čulo kroginkrog in so odmevali lovski rogov. Spoznala je, da lovi grajsčak nekje v bližini. Pospešila je kroke, da bi dosegla čimprej svojo kočo in bi ubežala divji gonji. Skozi gosto grmovje se je plazila in se je bližala vedno bolj skalovju, ki je gledalo izza

je proti dr. Verstovšku postavila súdmarskova Werdnigga, je tudi v ptujsko-ormožkem okraju oblatila narodno-slovensko zastavo in se je združila z nemškutarijo. Kdor le še nekoliko narodno čuti, se bo z ogorčenostjo obrnil od stranke, ki pravi, da je slovenska, pa se povsod veže z nemškutariji. In vsi lažnjivi izgovori nič ne pomagajo. Potisnite vsakemu liberalcu zgorajšnje številke pod nos in sodbo o slovenstvu Ploja in njegovih liberalnih podrepnikov naj si napravi sam!

Nas pa mora samo veseliti, da je S. K. Z. tako sijajno zmaga nad združenimi nasprotniki.

: Naročajte „Slovenca“ :

MAROČANSKI POLKI POD FRANCO-SKIM POVELJSTVOM.

Iz Feza se poroča, da francoski inštruktorji hitro formirajo nove maročanske polke.

FRANCOSKA MINISTRSKA KRIZA.

Predsednik francoske republike je poveril sestavo nove vlade finančnemu ministru Caillauxu, ki strupeno sovraži katoličane. Sploh pa vlada na Francoskem med politiki samimi velika zmeda. Od Caillauxa pričakujejo, da izvede volilno preosnovo po propornem načinu volitev.

STRAH PORTUGALSKIH SVOBODO-MISLECEV.

Portugalski krvolčni kulturno-bojni republičanski petelin se strašno boje, da jih pomedne nevoljne ljudstva s pozorišča. Zato tudi sirijo med svet poročila o protirevoluciji. Zdaj poročajo, da so zaplenili v Corcubionu 200 zabojev pušk in 4000 zabojev patron. Obenem tudi poročajo, da najemajo španski zarotniki španske kmete, ki naj bi oboroženi vdri na Portugalsko.

SVOBODOMISLEKE PROTI KRŠČANSKEMU NAUKU.

V Rimu so zbognale svobodomisle ženske, na čelu jim seveda judinjeni in druge demimonde shod, na katerem niso imeli nujnejšega posla, kakor da so zahtevali, naj se sploh krščanski nauk ne poučuje in da naj se črta I. čl. italijanske ustave, ki proglaša, da je katoliška vera državna vera.

ALBANSKA VSTAJA.
Vkljub sultanovemu obisku in klubu pomiloščenju trajajo boji v Albaniji na prej. Dne 23. junija so napadli albanški vstaši turško taboriče Broja, in so se šele umaknili, ko so pričeli streljati Turki s topovi. Dne 23. junija ponocni so pa napadli vstaši prednjo stražo turškega taboriča pri Rapsi. V okolini Probolina se bjejo Turki z vstaši že več dni. Turki so že večkrat napadli Grebenc, Dubino in Vakolo, a so jih vstaši porazili. Pri napadu Edgar paše na Kulijo in Dervoši se je bojevalo pri vstaših tudi 8 Garibaldincev. Načelnik začasne albanske vlade je pisal iz Podgorice italijanskemu časopisu, da je 60.000 Albancev pripravljenih, nadaljevali boj proti Turkom, ki tako grozivo postopajo v Albaniji, da bi svet strmel, če bi to znali. Sultan se je vrnil s svojega potovanja nazaj v Carigrad, kjer so ga slovesno sprejeli.

Dnevne novice.

+ »Slovenska Straža«. — 9. julij. Nedelja, 9. julija obeta biti lep narodni praznik. Dohajajo nam poročila, kako misljijo naše vrle podružnice praznovati ta dan. Želimo, naj bi vsaka podružnica priredila ta dan primerno slavnost četudi skromno ali vsaj predavanje. Večina podružnic ima ta dan občni zbor. Ljubezen do domovine je vsak dan večja, smisel za delo v njen blagor in rešitev vsak dan splošnejša. 9. julij nam prinese nove podružnice: Ribnica, Radeče, Dobrova (Kranjsko), Dornova, Hoče, Sladka gora, Kostrivnica, Sv. Peter na Medvedovem selu, moška, Svetinje (Štajersko), Jezersko (Koroško). Tedaj deset novih sester je že priznanih. In druge župnije slovenske ne bodo zastajale! Takoj sporočite »Slovenski Straži« v Ljubljano ustanovitev v svoji župniji! Se ta teden, da preskrbimo potrditev pravil. **Zmagovalci 13. in 20. junijal Boj ře ni končan! V boj! Za brambo in rešitev domovine! Nove podružnice »Slovenske Straže«: Na zdar!**

+ **Tavčar zopet na vrhu.** Boj med mladini in starini je končal s polno zmago dr. Tavčarja. Mladini leže strti na tleh. Polomil jih je drugega za drugim. Najprej so podrli dr. Zerjava, ki se jim je zdel najbolj nevaren. Zato so pognali v konkurs »Agro Mercurja« in se trudijo dr. Zerjava spraviti v kriminal. Odbornikom Kočevske posojilnice

je dr. Tavčar naravnost dejal, da morajo tudi v konkurs in noče niti s pristom migniti, da bi rešil nesrečne žrtve. Tudi to bodi udarec mladinom. Na najženjalnejši način je pa sicer stari, a zvitli liberalni vojskovedja položil na led Ribnikarja. Ribnikar je hotel kandidirati v Ljubljani in je to energično zahteval od vodstva liberalne stranke. To je bilo seveda za starine nesprejemljivo, kajti toliko ponosa pa še ima strankina garda, da ne gre v boj za Ribnikarja. Morali so ga odriniti na deželo. Naročili so z dežele poročila, kako izvrstno stoji v krško - kostanjeviškem okraju liberalna stranka, katere mandat je tu popolnoma gotov. Sam dr. Romih se je pripeljal s Krškega praviti, da je liberalna zmaga gotova. Na ta trnjek so ujeli Ribnikarja, ki je z obema rokama pograbil za kandidaturo in si pri agitaciji pete izbrusil od Mokronoga do Krškega. Dr. Tavčar seve ni bil tako naiven, da bi bil v Ribnikarjevo zmago verjet, a izvrstno jo je izpeljal. Ribnikar leži na tleh. Dr. Ravnhar, ki je samo s pomočjo soc. demokracije prišel do mandata, je zopet tako vezan, da kot politična potenca v liberalni stranki poleg Tavčarja ne pride v poštev. Tako je sedaj zopet Tavčar na vrhu. Mladinska armada mu leži s polomljenimi kostmi pod nogami. Sedaj bomo pa videti, koliko časa bo trpeč dr. Tavčarjeva gloria.

+ **Volitev novega cestnega odbora v Radovljici.** Iz Radovljice se nam piše: Ta pondeljek, 26. junija, se je vršila v Radovljici pri c. kr. okrajnem glavarstvu volitev novega načelnika v okraju radovljški cestni zastop. V njem so do sedaj neomejeno gospodarili radovljški liberalci. Pri zadnji volitvi v cestni zastop zmagali so pristaši S. L. S. in dobili večino v svoje roke. Dne 26. junija je bil izvoljen za načelnika g. Ivan Resman, župan občine Mošnje, vrl soščenik S. L. S.; za namestnika gosp. Adolf pl. Kappus, župan v Kamni goricu. Liberalci pa so zopet za eno podprtijo bogatejši. Cestitamo!

+ **Edinost** ne more v svojem strastnem sovraštvu proti katoliško-narodni V. L. S. ukrotiti svojega nagnjenja do lažnjivosti in zato se v nedeljski številki laže, da so na Sp. Štajerskem vsi nemškutarji, ki so pri prvih volitvah glasovali za glasovitega ptujskega Orniga, pri ožjih volitvah glasovali za kandidata S. L. S. To je nesramna in grda laž, ki nima druge podlage, kakor prijeno liberalno svojstvo, da je proti političnemu nasprotniku vsako tudi nemoralno orožje dovoljeno. Zakaj pa »Edinost« ni imela nobene grajalne besede, ko je liberalna stranka postavila súdmarskova Werdnigga svojim kandidatom in so ga šli že pri prvi volitvi vsi nemškutarji volit. Fej, lažnjiva in pristranska »Edinost«. **Somšljenike v Trstu in v okolici opozarjam, da je ta »Edinost« še vedno glasilo političnega društva »Edinost«.**

+ **Grožnje italijanskih dijakov.** Višokošolski odsek italijanskega dijajstva na Dunaju in v Gradcu se je obrnil 22. t. m. s prošnjo na 19 izvoljenih italijanskih poslancev, naj v novem državnem zboru uporabijo vsa sredstva, eventuelno tudi obstrukcijo, da se končno reši paramentarnim potom vprašanje o italijanski pravni fakulteti. »Italijansko dijaštvu«, pišejo v spomenici, »hoče v slučaju, da se italijanska pravna fakulteta ne reaktivira najdalje do novembra t. l., na vseh univerzah, kjer so vpisani italijanski dijaki, motiti delo vseučilišč.«

+ **Reka se ne odcepi od senjske škofije,** tako je hrvaška deželna vlada v svojem uradnem listu z dne 26. t. m. deciderano izjavila. Stranka prava jemlje v posebni izjavni to na znanje, obenem pa zagotavlja, da bo proti vsemi takim nakani Mažarov vedno stala na braniku z vsemi sredstvi. — Djakovski semeničniki so se popolnoma pridružili resoluciji zagrebških duhovnih tovarišev. Rodoljubna duhovščina z vseh strani pozdravlja zagrebške bogoslovce.

+ **Ukradena deklica?** Pred kratkim se je bralo, da je posestniku Trojanšku na Dobrem pri Mengšu (okraj Kamnik) izginila hčerka Kristina. Vedno bolj se govori, da je otrok — ukraden. Tisti dan, v pondeljek 12. junija 1911, je v Gameljnih videla neka ženska odurnega človeka, ki je hitro šel in nesel težko vrečo, v kateri se je slišalo, kot bi otrok zastopal. To domnevanje ni prazno. Takrat so hodili po Rašici in Dobrem trije »havzirarji« (cigani? ali judje z Ogrskega?), ki prodajajo po deželi prtove in drugo. Eden od teh je bil posebno priljubljen otrokom. Pri Trojanškem sosedu na Dobrem je vzel otroka k sebi, ga božal, objemal in poljuboval čez mero. Tudi v sosednji vasi Rašici je to storil in je otroka celo iz hiše nesel, da je moral

mati za njim iti in je videla, kako je hotel otroka vsega »oblizati«. — Deklica je poltretje leto star, rdečelična, z rumenimi lasmi. Klicali so jo »Tinica«. Kjer bi videli tiste ljudi, ki vodijo tako deklico seboj, naj to naznanijo bližnji orožniški postaji. Bržkone je že čez mejo kranjske dežele. — Ako ima deželna vlada kranjska v pregledu tuje havzirarje, če se namreč pri njej zglašajo, bi bilo mogoče še kako zaslediti otroka.

+ **Zopet se je povrnil** nazaj iz protestantske vere v našo vero grof Gvido Auersperg, znan iz lanske afere, ki jo je imel z ljubljanskim pastorjem.

+ **Podraženje smodk in cigaret.** Iz Dunaja poročajo: Pribihni petek zvečer bodo v vseh prodajalnah tobačnih izdelkov v Avstriji izvršili organi finančne uprave inventuro o zalogi smodk, cigaret in tobaka, ki se podraži s 1. julijem. Trafikanti bodo morali dplačati erjaru vsoto, za katero se podraži pred 1. julijem nakupljeno blago z omenjenim dnem. Posamezne trafike imajo mnogo naročil od zasebnikov, vendar pa željam kadičev ne morejo povsod ustreči, ker trafikam tobačna uprava ne izdaje večje množine tobaka, kot v normalnih razmerah.

+ **Po volitvah** smo dobili iz Stanežič od posestnika Štefina pojasmilo, da ni res, da bi se drl na liberalnem shodu, dne 11. junija, da je fajmošter podkupljen. G. Štefin nam zatrjuje, da ni bil pijan, da ima župnika zelo rad in da se je udeležil shoda le iz radovednosti, da se je pa na shodu še bolj prepričal, kako napačna načela imajo liberalci.

+ **Brezobzirnost na državnih železnicah.** Preteklo nedeljo zvečer je čakalo na kolodvoru Vižmarje veliko število občinstva. Vlak je prišel, a službujoči uradnik ni mogel vsem pravočasno dati vožnih listkov. Precejšnje število je moralo na vlak brez listkov in tu so morali vsi plačati kazen, vsled štedljivosti železniške uprave, ne vsled lastne krivide. Zeleti je, da se taki slučaji ne ponavljajo!

+ **Izlet na Cerkniško jezero** priredi cerkniška podružnica »Slovenske Straže« na praznik sv. Petra. Spored: 1. Ob pol 2. uri odhod iz Cerknice. 2. Ob pol 3. pete litanijski na Dol. Jezeru. 3. Spuščanje dreadnoughta »Viribus unitis« v jezero ob godbi »čezmostarskega orkestra« in prevoz na Goričico, kjer bo 4. javna telovadba Orlov, petje, tamburjanje, prosta zabava; razna jedila in pijače, kar bo na razpolago tudi na ladji. 5. Povratek »dreadnoughta«; v mraku na Goričici kres, na jezeru razsvetljava, umetni ogenj s strelnjanjem. 6. Sklepna veselica na vasi. Dostop k vsej prireditvi je prost. Le na ladji stanejo stoječa 20 v, sedeži 40 v. Ob neugodnem vremenu se izlet preloži na prihodnjo nedeljo. K obilni udeležbi vabi odbor.

+ **Umrl je** v Kotu pri Igu 24. t. m. dijak - šestošolec Franc Možek, ki je znan kot pesnik pod pseudonimom Mokriški. Ni je skoro številke »Vrtca«, v kateri bi ne bila kaka njegova pesem. Bil je zelo priljubljen, neumorno delaven in ravno to ga je spravilo v prezgodnji grob. Naj v miru počiva!

+ **Svobodomiselci in ženska vzgoja.** V Celovcu nameravajo ustanoviti nemški svobodomiselci svoj lastni »Deutscher Mädchenheim«.

+ **Imenovanje.** Poljedelski minister je imenoval gozdarskega eleva Jožefa Čižeka na Dunaju za gozdarskega inspekcijskega komisarja II. razreda v Radovljici.

+ **Imenovanja na južni železnici.** Na novo sta sprejeta kot uradniška aspiranta: Rudolf Mejak (Zalog), Fran Lekar (Borovnica). Prestavljeni so: Anton Nejedly, asistent, iz Št. Petra na Kranjskem v Litiji; Jožef Luschützky, prov. asistent, iz Litije v Št. Peter; Jožef Bežan, postajenačelnik, iz Prestranca kot asistent v Ljubljano; Konrad Terček, revident, iz Poljčan kot postajenačelnik v Prestranci; Edvard Valenčič, prov. asistent, iz Zagorja v Rimske Toplice; Konrad Merz, prov. asistent, iz Rakev v Trst; Ivan Widowitz, asistent, iz Borovnice v Trbovlje; Mihael Gala, asistent, iz Wörgla na Rakov; Ivan Finžgar, uradn. aspirant, iz Opatije-Matulje na Rakev; Ivač Korbar, uradn. aspirant, iz Logatca v Waidbruck.

+ **Odkritje spomenika.** Včeraj dopoldne je bil po sveti maši v frančiškanski cerkvi v Brežicah na tamoznjem pokopališču odkrit spomenik profesorju p. Bernardu Vovku, ki je v visoki starosti umrl 8. sušca t. l. Te sicer skromne, pa tako ljubke slavnosti so se udeležili mnogi hvaležni učenci vzornega svojega učitelja. V vznesenih in prisrčnih besedah je g. Josip Rohmann, notar v Kostanjevici, slavil pokojnika kot vzglednega učitelja, resnega pa vedno dobrohotnega vzgojitelja

mladine in vzornega svečenika, ki je ostal stoterim svojim učencem v blagom spominu. Lični spomenik, ki so mu ga postavili hvaležni učenci, nosi napis: P. Bernard Vovk, bivši ravnatelj novomeške gimnazije, profesor matematike in fizike, kustos in definitor provincije, biserni novomašnik, rojen 11. novembra 1824, umrl 8. sušca 1911. »Smrt ne loči onih, katere napoljuje isti duh in spaja ista ljubezen.«

+ **Dva gimnazija ponesrečila na šolskem izletu.** Gojenci osmege razreda celovške gimnazije so šli v Rožno dolino v soboto na dvaneste izlet pod vodstvom profesorja Angererja, od tu pa preko Beljaka v Trbiž. V Beljaku so prenočevali. V nedeljo dopoldne so korakali iz Beljaka v Trbiž, kjer so dalje časa počivali. Profesor Angerer je dajkom strogo prepovedal, brez njegove vednosti ločiti se od ostalih izletnikov. Klub tej prepovedi pa sta se popolnoma neopăzeno odstranila iz družbe osmošolca Viljema Kramer in Mešner, da bi si ogledala ne dače od Trbiža ležečo romantično Zličino globel. Sele čez dalje časa so opazili, da manjkata dva gojenca. Tovariši so ju iskali povsod, kjer so slušili, da bi ju dobili, a brez uspeha. Tudi profesor Angerer je poizvedoval v večih smereh po pogrešanih, a za njima ni bilo najti sledu. Ker je bil ves trud zaman, je smatral profesor Angerer za možno, da sta se oba svojevoljno odpeljala domov v Celovec. Iz previdnosti pa je profesor Angerer naznani o dogodku oblastem v Trbižu. Včeraj pa je dospela v Celovec iz Trbiža brzojavka, da so našli oba gimnazija ponesrečena v Zličini globeli. Viljema Kramerja so našli že mrtvega, njegovega spremiščevalca, težko ranjenega. Kramerjevo truplo so prepeljali v mrtvašico v Trbižu Mesnerja pa v ondotno bolnico. Ob ponesrečenca sta si hotela ogledati globel Zlice, a ker nista bila za gorsko plezanje opremljena in sta zašla s prave poti, ko sta iskala cvetlic, sta se ponesrečila in strmoglavila v prepad. Brezvomno sta si pri plezanju pomagala drug drugemu in ker je enemu izpodletelo, je potegnil tudi svojega tovariša v globino. Sorodniki ponesrečenec so se še v teku včerajnjega dne odpeljali v Trbiž. Kramerjevo truplo bodo prepeljali v Celovec, Mesner pa mora ostati v trbiški bolnici. dokler toliko ne okreva, da bo mogoč za transport. V koliko je poškodovan, se ne da še določiti. Mesner je doma iz Velikovca, Kramer pa iz Celovca ter je bil edini sin inženirjeve vdove Ane Kramer. Bil je zelo nadarjen in priden dajak ter splošno priljubljen.

+ **Draginjska doklada za hrvaške učitelje.** Ban dr. Tomašić je za učitelje na nižjih ljudskih šolah Hrvaške in Slavonije, izvzemši Zagreb, Osiek, Varadin in Zemun, dovolil začasno 10% draginjsko doklado od 1. julija letos: v pokojnino se to ne vračuna. S tem seveda ni definitivno urejeno vprašanje učiteljskih plač, katero ima rešiti hrvaški sabor.

+ **Požar v Gaberju.** K poročilu, ki smo ga včeraj prinesli o tem požaru, se nam piše še sledeče: Ogenj sta povzročila dva in štiriletna otroka Janeza Zevnika, posestnika v Gaberju. Janez Zevnik je naveden dan odšel s svojimi drugimi na delo. Otroka je pustil doma. Prišla sta do žvepljenje ter se začela z istimi igrati, vsled česar je nastal požar, ki je vpepelil 39 hiš, 72 gospodarskih poslopij, 6 goveje živine, 1 konja ter 36 — nekateri trdi, da še več — prašičev. Otroka sama sta se tako opekla, da sta se našla mrtva. Požar je moral nastati od 2. do 3. ure dopoldne, torej v času, ko so bili l

Ljubljanske novice.

IJ Ljubljanski občinski svet. Izvoljeni občinski svetniki ljubljanski so dobili naslednji dopis: »Z vlogo z dne 21. junija t. l. naznanil je gospod dr. Vladislav Pegan, odvetnik itd., v Ljubljani, c. kr. dež. vladi v Ljubljani, da namerava proti njene razsodbi z dne 15. junija 1911, št. 14.665, s katero so se zavrnili njegovi in drugov ugovori proti dne 23. aprila izvršenim novim votivam članov in namestnikov občinskega sveta deželnega stolnega mesta Ljubljane, vložiti pritožbo na c. kr. upravno sodišče. Zajedno izrekel je navedeni prošnjo, da bi se tej pritožbi priznala odložna moč. C. kr. deželna vlada je z razpisom z dne 22. junija t. l., št. 17.084 na podlagi § 17. zakona z dne 22. oktobra 1875, drž. zak. št. 36 ex 1876, naprošeni odlog dovolila: vsled tega je za sedaj opustiti vse v občinskem volilnem redu za deželno stolno mesto Ljubljano določene odredbe, ki se tičejo konstituiranja občinskega sveta. O tem si dovoljuje podpisani obvestiti Vaše blagorodje. Za začasno oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik: Laschan. — V soboto je »Narod« pisal, da se bo prva seja ljubljanskega občinskega sveta vršila sredi tekočega tedna. »Narodova« prorokovanja so torej ces vedno za nič. Kedaj bo prva seja občinskega sveta, bomo v »Slovencu« objavili.

Ij Zbor »Ljubljane« priredi 9. julija izlet skozi Vintgar v Gorje in na Bled. Odhod iz Ljubljane bo ob 5. uri 47 min. zjutraj. Prijatelje »Ljubljane« vabimo, da se pridružijo izletu. Kdor se želi zborovemu izletu pridružiti, naj to javi uredništvu »Slovence«, da dobije 50-odstotno znižano vožnjo. Zadušna naznanila na dopisnici z natančnim naslovom.

Ij Nasledek poizkušenega samomara — blaznost. Sluga Jožef Starkel, ki si je, kakor smo poročali, v soboto pognal kroglo v ušesa, je sedaj zblaznil. Oddali so ga v opazovalni oddelki deželne bolnice.

Ij V orientacijsko strankam. Ker se je vsled sklepa prejšnjega občinskega sveta mestna policijska straža pomnožila za 20 mož, ni stara osrednja policijska stražnica v takozvani Galletovi hiši zadostovala svojemu namenu, marveč je moral magistrat skrbeti za novo. Tam, kjer je bila prej stare stražnica, so sedaj nastanjeni prižigalci luči, nova osrednja stražnica pa se sedaj nahaja v pritličju srednje hiše magistratnega poslopja na levo. Cela stražnica ima štiri sobe, odnosno odelke. V prvi sobi, ko se pride v vežo, je policijski vodja, druga soba, nad katere vrati je napis »Stražnica«, služi za preiskovanje aretovanec, nastop straže pred službo in v druge policijske uradne posle. Za stranke, ki imajo na policiji posla, je tudi pri teh vratih (to je pri drugih v veži od ulice) vhod. Iz te sobe je iti na levo k policijskemu vodji; na desno pa je pisarna policijskega nadzornika. Zadnja prostrana soba pa je razdeljena v dva oddelka. V prvem je šola, v drugem pa spalnica za moštvo, katera je prostorna, zračna in praktična. V spalnici je ličen umivalnik s štirimi pipami in je poleti zelo hladna. Kadar so v prejšnjo stražnico priveli kake rogovile, so ti zbulili celo moštvo, ki je počivalo. V novi stražnici pa bode imelo počivajoče moštvo mir in bodo imeli posla samo inspekcijski stražniki, kakor je to urejeno pri drugih policijah. Če bode naval pa le prehud, je pa treba vodji samo pritisniti za električni gumb in takoj bude še ostalo moštvo na svojem mestu. V spalnici ima vsak stražnik tudi omarico za obleko, katero bode lahko preoblekel kadar bode prišel iz službe premočen od dežja ali snega.

Ij Ljubljansko uradniško gospodarsko društvo opozarja svoje člane na svoj redni občni zbor, ki se vrši jutri v sredo ob pol 8. uri zvečer v gostilni »pri levu«, Marije Terezije cesta št. 16.

Ij Stavka pekovskih pomočnikov. Ker pekovska zadruga še ni odgovorila na zahtevo, katero so jo pomočniki že pred enim mesecem formulirali, je društvo pekovskih pomočnikov včeraj popoldne sklical pri »Levu« shod, ki je bil polnoštevilno obiskan. Predsedoval je shodu pekovski pomočnik Vinko Martinak. Pomočniki zahtevajo: 1. deljenje pekov v tri kategorije in povišanje tozadevnih plač, 2. maksimalni 10-urni delavski čas, 3. pripoznanje organizacije in posredovalnice, in 4. med tednom nadomestni počitek. Ker do sobote ni bilo na to vlogo odgovora, so sklenili doseči to s stavko. Glasovalo se je o stavki tudi po listkih. Rezultat je bil soglasen, še isti (včeraj) večer pristi s stavko. Obenem se je sklenilo, da se poslje vsem mojstrom dopis, da naj

upoštevajo njihove opravičene zahteve in sprejmejo kolektivno pogodbo z dojavkom, da k onim mojstrom, ki so pogodbo sprejmejo, pomočniki takoj stopijo nazaj v delo. Govore, da je dala centrala na Dunaju stavkujočim na razpolago 50.000 K, kar je malo verjetno. Vsi pomočniki so takoj začeli stavko. Nekateri mojstri so se takoj vdali, nekateri pa še ne.

Ij Pozabljiv liberalni agitator. Kako so liberalni agitatorji namenoma pozabljivi, priča ta-le popravek: P. t. uredništvu »Slovenca« v Ljubljani! Z ozirom na notico »Z liberalno kulturno politi zmagovalci« v 141. številki »Slovenca« z dne 22. t. m. zahtevam, sklicevaje se na § 19. tisk. z., da sprejmete v zakonitem roku in na predpisanim mestu ta-le popravek: Ni res, da bi bil prišel v Bizovik praznovat žalostno ljubljansko zmago, res pa je, da sem prišel obiskat kot domačin svoje znance. Ni res, da bi me ženske napodile in z gnojnico polile, marveč res je, da me ženske niso napodile, še manj pa z gnojnico polile. Ni res, da bom še dolgo pomnil dan liberalne slave v Bizoviku, res pa je, da takega dneva nisem doživel in ga radi tega tudi pomnil ne bom. — V Ljubljani, dne 24. julija 1911.

— Jakob Babnik, vodovodni inštalater. — G. Babnik je čutil potrebo še enkrat spraviti svojo blamažo v Bizoviku v javnost. Škoda, da se ni oglasil tudi njegov tovarš g. Jezeršek, ki se sedaj silno jezi okolu, da se mu je tako slabogodilo v Bizoviku, liberalna stranka pa mu niti vseh stroškov za agitacijo ni povrnila. Škoda, da ni spregovoril gospod Babnik ob tej priliki tudi kaj o svoji strokovni izvezbanosti, da bi se vedelo, kako je prišel do naslova »vodovodni instalater«. Menda vendar ni toliko pozabljiv, da bi tudi tega ne vedel.

Ij Ujel se je. V soboto popoldne je prišel v hišo št. 1 na Dvornem trgu vodveli čevljar Ivan Suhanek iz Honovic pri Hrudimu na Češkem ter naglo pobasal iz kurnika piščanca in jo odkuril. Kuharica pa je to še pravočasno opazila in povzročila, da so ga domaći zadržali in izročili stražniku, da ga je aretoval. Oddali so ga sodišču.

Ij Umrli so v Ljubljani: Ana Lozar, užitkarica, 59 let. — Ivana Šimenc, rejenka, 10 mesecev. — Alojzij Kermelj, sin postrežnice, en četr ure. — Andrej Nachtigal, poljski dininar, 55 let.

Ij Japonski krošnjar. Predvčerajšnjim je krošnjaril po mestu nek Japonec z malimi umetnimi kipi. Policija ga je odvedla k uradu, kjer se mu je blago odvzelo, proti Japoncu pa napravila ovadbo, ker je svojo obrt izvrševal brez dovoljenja.

Ij Aretacija. Začetkom tega meseča je bil posestniku Karolu Jeršinu v Rudniku ukraden 40 K vreden komat. Orožništvo na Škofljici je poizvedelo, da je tatvino izvršil 41letni dininar Jakob Zadnikar iz Črne vasi ter o tem obvestilo policijo, ki je Zadnikarja aretovala in izročila sodišču.

Ij Napadlo je na Dolenjski cesti v nedeljo ponoči brez vsakega povoda osem ponočnjakov nekega knjigovodjo, katerega so pretepli; eden pa ga je še celo z zaprtim nožem udaril po glavi in po kolenu ter ga lahko telesno poškodoval.

Ij Uneslo mu je. Danes ponoči je vstopil v Postojni v vlak leta 1893 rojeni pekovski pomočnik Adam Mirčetič iz Gline na Hrvatskem ter se pripeljal v Ljubljano, ne da bi si bil kupil vozni listek. V Ljubljani so ga izročili stražniku, ki ga je aretoval. Zagovarjati se bode moral pred sodiščem.

Ij Iz blaznice hiralnice je pobegnil dne 22. t. m. bivši vrtnar Jožef Jerman, rojen leta 1874. Imenovani je bolj manhen, precej močan, ima rumene brke ter govori slovensko in nemško in je pristojen v Cirknico.

Ij Izgubil se je zlat uhan s tremi višnjevimi kamni. Kdor ga je našel, naj ga odda v katoliški knjigoveznici.

Štajerske novice.

S »Südstaierische Volks-Stimme« v Celju je prenehala izhajati.

S Slovenska kavarna v Mariboru. Merodajni slovenski krogli mariborski govore o ustanovitvi slovenske kavarne v Mariboru. Resno se bavijo z misljijo, da bi uredili kavarno v poslopu tiskarne sv. Cirila, kjer bi bili za tako podjetje nad vse pripravnji prostori. Nemška steklarna, ki se sedaj nahaja v pritličju, se kmalu preseli in tedaj je Slovencem prostota pot.

S Preveč zmagoslavlja. Uradnik južne železnice Opelka igra v Mariboru vlogo instruktorja med onimi, ki so se posvetili železniški službi. Dne 14. junija se je pa zgodila možakarju nesreča. On je velik sovražnik Slovencev in socialistov, pa si je mislil, da si sme dan po nemški zmaggi dovoliti samo-

voljno prost dan po volitvi. Kdo ve, če bi si smel kdo drugi to privoščiti?

S Pri nakladanju sena smrtno posrečil. Posestnik Anton Radej iz Blance pri Sevnici je 24. t. m. pri nakladanju sena padel tako nesrečno z voza, da si je zlomil tilnik in obležal na mestu mrtev.

S Sprememba posesti. Trgovino g. Iv. Golihleba na Polzeli je kupil gosp. Bernard iz Ljubljane. — G. Golihleb je pa kupil trgovino in gostilno v Novi Štifti pri Gornjemgradu od g. Sema.

Lepe podobice sv. Cirila in Metoda se dobivajo v prodajalni »Katoliškega tisk. društva« (Ničman), po 3 K. manjše ličnejše po 3 K 80 v 100 komadov.

Telefonska in brzojavna poročila.

DR. ŠUSTERŠIČ POZVAN NA DUNAJ.

Dunaj, 27. junija. Dr. Šusteršič je iz Toblacha, kamor je predvčerajšnjim odpotoval na počitnice, pozvan na Dunaj. Dr. Šusteršič se pripelje na Dunaj danes zvečer ter bo tokom jutrišnjega dneva konferiral z Gautschem.

CASOPISJE O GAUTSCHEVEM MINISTRSTVU.

Dunaj, 27. junija. Češki listi pišejo kako rezervirano in pravijo, da je treba počakati Gautschevih dejanj. »Narodny Listi« pravijo: »Kdor bi hotel napraviti v Avstriji red, moral bi imeti odločnost in to pokazati posebno na Češkem. Tudi poljski listi so rezervirani in pravijo, da je treba počakati Gautscheve izjave o vodnih cestah. »Reichspost« pravi, da nemški krščanski socialci v večino, v kateri bodo Čehi, ne bodo šli. Glasilo čeških agrarcev »Venkov« pravi, da so merodajni krogi se prepričali, da brez češkega deželnega zborna ni državnega zborna.

SEJA »NEMŠKE NARODNE ZVEZE«.

Dunaj, 27. junija. Poslanec dr. Sylvester je sklical sejo nemške narodne zveze za 30. t. m.

BIENERTH CESARSKI NAMESTNIK NA NIŽJE-AVSTRIJSKEM.

Dunaj, 27. junija. Nižjeavstrijski cesarski namestnik grof Kielmanseg je odstopil. Za cesarskega namestnika na Nižje-Avstrijskem je imenovan odstopivši ministrski predsednik baron Bienerth.

POLITIČNO MAŠČEVANJE.

Linc, 27. junija. Vsled političnega maščevanja radi zadnjih volitev je nekdo položil pri neki veselici petardo, ki se je razpočila in ranila pet oseb.

PRESTOLONASLEDNIK NA POČITNICAH.

Dunaj, 27. junija. Prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand odpotuje s svojo rodbino v morsko kopališče Plankenberge ob Vzhodnem morju.

NAJMLAJŠA AVSTRIJSKA NADVOVINJAVA UMRLA.

Išl, 27. junija. Včeraj rojeno in na srčnih slabostih umrlo hčerko nadvoedinje Marije Valerije pokopljejo začasno na pokopališču v Išlu, dokler za rodbino nadvojvode Leopolda Salvatoria ne bo zgrajen mavzolej v Walsee.

Razne stvari.

Zrakoplov »Parseval V.« eksplodiral. Nemški zrakoplov »Parseval V.« je priplul v nedeljo ob 7. uri zvečer iz Augsburga v Hannoverisch-München ter se srečno spustil na tla, nakar so ga spravili v zrakoplovno lopo. Včeraj določne bi moral nadaljevati svoj polet s potniki. Stevilno občinstvo je prisostvovalo pripravam za polet. Nenadoma pa je nastala vsled neznanega vzroka grozna eksplozija, ki ni uničila le zrakoplov ovoj, temveč je tudi poškodovala ostale dele zrakoplova, zlasti pa motor, tako da o rekonstrukciji tega zrakoplova skoro govora biti ne more. Od oseb, ki so bili v bližini zrakoplova, večinoma monterji, jih je bilo 12 ranjenih, med njimi trije smrtno nevarno. Občinstva se je polastilo grozno razburjenje. Ijudje so bežali v divji paniki na vse strani v strahu, da se še kaj ne zgodi. Katastrofa bi bila pa še veliko večja, ako bi se eksplozija ne zgodila na prostem, temveč v zrakoplovni lopi. Domneva se, da je eksplozija nastala, ker je nekdo zagnal proč gorečo smodko ali cigareto, ki je še tlela, ko so zrakoplov privlekli iz lope. Tako se je bržkone vnel politi bencin in končno plin v balonu. Ranjence so prepeljali v bolnišnico.

S Počni oficijal Ivan Velepič na znanja vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je njegova ljubljena, nepozabna soprga, ozir. mati, bci, sestra, svakinja in tetu, gospa

tednu ter tudi niso smeli nositi brk. Stavkati so začeli zaradi tega, ker jim gosti zaradi zvišanja cen pijačam nisoči ali pa le malo dajali napitnine. Množica stavkujočih natakarjev hodi po ulicah, da pridobi za stavko še one tovariše, ki delajo.

Italijanski kralj plezal po lestvi v cerkev. Iz Rima poročajo: Kralj Viktor Emanuel je prišel pred kratkim civilno oblecen v spremstvu treh oseb v Palombaro, da bi obiskal cerkev San Giovanni in Argentino, ki slavi zaradi svojih umetnin in arhitekturo. Ko je prišel kralj pred cerkev, jo je našel zaprt. Naprosil je nekega viničarja, ki je prišel mimo, naj mu prinese lestvo, da bi splezal skozi okno v cerkev. Viničar je že ujel ustregel in kralj je res splezal v cerkev skozi odprtlo okno. Ko si je ogledal notranjost cerkve in jo fotografiral, je odšel iz cerkve po istem potu kot je prišel vanjo. Viničar, ki je čkal pri lestvi, je končno kralja spoznal ter vprašal kralja: »Ali je gospod mogoč Njegovo Veličanstvo kralj?« Kralj mu je smehlje pritrdir ter mu stisnil zlat v roko. Nato se je vrnil s svojimi spremljevalci v avtomobilu v Rim.

Vlom v grad Auxerre. Iz Pariza poročajo, da so tatovi vzlomili v grad madame Arnud v Auxerreju ter ga popolnoma oplenili. Umetnine, ki jih niso mogli vzeti s seboj, so lopovi razbili ali poškodovali na drug način. Policija je dognala, da se je vлом izvršil po naročilu samega sina okradene. Škoda se ceni na več milijon frankov.

Samoumr Hamonove ljubimke. Iz Pariza poročajo, da se je prijateljica Hamona, ki je zaprt zaradi poneverjenj, Helena Gillot, ki se je imenovala tudi Gariel, 25. t. m. usmrtila. Pred preiskovalnim sodnikom je na zelo ponizevalen način izpovedala o svojem prejšnjem ljubimcu. Kaj je vzrok njenemu samoumoru, ni znano.

Indijanci so napadli farmo in ubili 22 naseljencev. Iz New Yorka poročajo 26. junija: Močna indijanska tolpa je napadla pri Floriciji neko farmo, pri čemur se je razvila cela bitka. Indijanci so ubili 22 naseljencev in odpeljali vso živino, okoli 20.000 glav. Argentinska vlada je za roparji poslala močne vojske.

Francoski zrakoplov ponesrečil v Severnem morju. Iz Pariza poročajo: Zrakoplov, ki je padel v Severno morje, je francoski

Pijte samo „Tolstovrško slatino“

ki je edino slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kisla voda.
Naroča se: Tolsti vrh, p. Guštanj, Koroško.

1471

kupčeval v Čenstohovu z devocijskimi jami. Policija pa je dognala, da si Müller prideva še tudi druga imena ter je mnenja, da ime Müller ni pravo. Ta Müller je vohunil v vojakem in političnem oziru ter je ponovno potoval v Lvov in na Dunaj. Drugega vohuna so aretovali v Wegrežih, ko je ravno fotografiral vojaške utrdbe. V stanovanjih obeh aretovanec so našli mnogo zelo obtežilnega materiala.

Stavka najemnikov stanovanj. V Amsterdamu so sklenili najemniki stanovanj enega mestnega dela, da ne plačajo takoj časa previsoke najemnine, dokler hišni posestniki ne znižajo stanarine. Hišni posestniki se nočejo udati zahtevam najemnikov.

Očeta zavratno umoril. V Hamburku se je sprl rudar Duzinsky s svojim 18letnim sinom, kateremu je očitai lenobo. Ko se je zvečer Duzinsky vrnil domov z dela, napadel ga je sin, ki je čkal nanj, zavratno ter mu prizadel štiri smrtnje rane. Pokvarjeni lani je pobegnil.

Stavka mornarjev na Angleškem. Stavka mornarjev, ki se je deloma za mornarje uspešno končala, je stopila v akutno stanje. Razen v Southamptonu, kjer je stavka že končana, trpe mnogo škode zaradi stavke vsa angleška pristanišča, zlasti pa Hull. V nobeni izdelnici ne delajo, ker stavka obenem z mornarji 8000 izdelniških delavcev. Za sredo se napoveduje tudi stavka železniških delavcev v Hullu.

Cel železniški vlak ukraden. Ruski senator grof Medem, ki revidira sibirsko železnico, je dognal, da so železniški uradniki oropali 12 vagonov, polnih železniškega materiala, ter ves vlak nato začiali, da bi uničili sled tativne. Brez revizije bi ta tativina ne prisla na dan, kljub temu, da je bil ves uropani material prodan Številnim trgovcem.

Umor bankirja. Iz Pariza poročajo: Po več mesecih so našli truplo zginlega bankirja Vermerša, in sicer v vasi Versinet. Vermerša so umorile bržkone osebe iz njegove najbližje okolice.

Knjigovnosti.

»Sv. Ciril in Metod«. Najboljši slovenski životopis svetih slovenskih apostolov, podaje knjiga »Sv. Ciril in Metod, apostola svete vere in cerkvene edinosti.« To je sploh edini novejši životopis, v katerem se sv. Ciril in Metod opisujeta kot svetnika. Tvarina je lepo in pregledno razdeljena v 26 kratkih poglavij; popolna znanstvena zanesljivost se združuje s prijetno poljudnostjo. Za izvrstnost tega životopisa priča tudi to, da je že preveden na češki in na hrvaški jezik. Knjiga je primerna za dario šolski mladini, ker sta sv. Ciril in Metod (posebno sv. Ciril) tudi lep zgled šolski mladini. Priporoča jo tudi nizka cena, 14 v. 10 izvodov 1 K 20 v.

»Narodne pripovedke v Soških planinah.« — »Goriška tiskarna A. Gabršček v Gorici je izdala novo knjigo pod zgorajšnjim naslovom. Knjiga vsebuje 50 raznih pripovedk iz našega ljudstva v Soških planinah. Torej pristno narodno blago. Knjiga je tako pripravna za našo mladino, ki jako rada čita in posluša pravljice. — Tudi našim literatom in vsem ki se bavijo s slovenskim slovstvom, bo knjiga dobrodošla. Knjiga obsega 38 str. male 8°. Cena broširani knjigi 3 K, s poštnino 20 v. več. Dobiva se tudi v »Katoliški Bučvarni v Ljubljani.«

† 1987

Globoko potrege srca javljamo vsem sorodnikom prijateljem in znancem, da smo zemske ostanke našega ljubljenega, nepozabnega soproga, oziroma očeta, sina, brata in strica, gospoda

Viljema Paulina
tovarniškega uradnika,

ki ga nam je kruta usoda tako nenehoma vzela, danes na pokopališču pri sv. Krizu, k večnemu počitku položili. Zajedno se iskreno zahvaljujemo za vse nam došle izraze sočutja, ter priporočamo predragega pokojnika v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, 27. junija 1911.

Žalujoči ostali.

Kurzi efektov in menjic.

dne 26. junija 1911.

Skupna 4%	konv. renta, maj—november	92:20
Skupna 4%	konv. renta, januar julij	92:20
Skupna 4-2%	papirna renta, februar—avgust	95:80
Skupna 4-2%	srebrna renta, april—oktober	95:85
Avtrijska zlata renta		116:30
Avtrijska kronska renta 4%		92:05
Avtrijska investična renta 3 1/2%		81:—
Ogrska zlata renta 4%		111:55
Ogrska kronska renta 4%		91:05
Ogrska investična renta 3 1/2%		79:85
Delnice avstrijsko-ogrskih banke		19:33
Kreditne delnice		661:60
London vista		240:15
Nemški drž. bankovci za 100 mark		117:55
20 mark		23:50
20 frankov		19:02
Italijanski bankovci		94:50
Rublji		254:34

Dr. juris

z dovršeno sodno prakso in nekaj odvetniške prakse želi vstopiti v primerno službo. Prijazne ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Dr. juris«. 1984

Poziv! Pozivljam dotednega, ki me je obdelal da sem tat, naj blagovoli naznamit, kedaj sem kaferemu kaj poneveril. **Anton Kušar**
Ljubljana, 27. junija 1911. Dunajaka cesta 25.

Pojasnilo.

Sirijo se po Ljubljani vesti o »nočni straži«, ki utegnejo podpisanimu zavodu na ugledu škodovati. Zaradi tega naglašamo, da sta v Ljubljani dva zavoda, ki se v navadnem govoru imenujeta »nočna straža«, ki pa nimata med seboj nikakega stika.

Uvodoma omenjene govorice se ne tičejo podpisanega zavoda.

Toliko v pojasnilo.

V Ljubljani, dne 26. junija 1911.

Ravnateljstvo prvega ljubljanskega zavoda za straženje in zaklepjanje.

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano
črno Dalmatinsko vino
najboljše sredstvo 2501
KUĆ
4 steklenice (5 kg) franko K 4-50
BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Oklic.

Gostilna in trgovina pri »Fani«
v hiši št. 394 v Idriji in stanovanje
v I. nadstropju se oddado pod zelo
ugodnimi pogoji v zakup. Natačnejše
podatke daje posestnica

Helena Lapajne.

1912 4-1



H. SUTTNER
Ljubljana Mesni trg

urar prva največja domaća
exportna tvorka ur zlatnine
in srebrnine

tovarniška var
stvena znamka
• IKO •



Z

Berson
gumijevimi petami

Bersonwerke, Dunaj, VI/1.

TRŽNE CENE

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 27. junija.

Pšenica za oktober 1911	11 91
Rž za oktober 1911	9 41
Oves za oktober 1911	8 18
Koruza za julij 1911	7 24
Koruza za avgust 1911	7 38
Koruza za maj 1912	6 80

Častitim odjemalcem.

Vsled štrajka pekovskih pomočnikov, mi ni mogoče pecivo kakor običajno, na dom dostavljati. Dokler ni imenovani štrajk končan, prosim cenjene odjemalce, da blagovolijo po potrebno pecivo pošiljati v prodajalno v hiši št. 7 na Marija Tereziji cesti.

Z odličnim spoštovanjem

1982

Avg. Jenko.

Park hotel Tivoli

Danes v torek in jutri v sredo
dva koncerta

sl. »Slov. filharmonije«.

Začetek ob 4. popoldne in ob 7. uri
zvečer.

Vstop prost.

Ime:
R. Miklauc
Ljubljana

592

bodi vsakemu znano
pri nakupu blaga
za obleko in perilo.

2714

I. Vecchiet

zlator v LJUBLJANI, nasproti glavne pošte

priporoča svojo trgovino vsakovrstne

zlatnine

ter precizijskih žepnih ur.

Lastna delavnica

Kupuje staro zlato in srebro.
Cene zmerne. — Solidna in rečelna postrežba. Popravila točno.

Košnja
1985

se proda pod zelo
ugodnimi pogoji.

Travnik leže v mestu in v
Mestnem Logu. — Več
se pozive v gostilni
Krakovski nasip 14.

Prodaja

različnih vrst hlodov, riževcev in dolgega lesa v Kamniku.

Meščanska korporacija v Kamniku proda dražbenim potom na lesnem skladu v Strahovci pri Kamniku sledče vrste lesa:

15 skladov 4 m dolgih smrekovih in jelovih hlodov približno 4060 komadov v meri 1568:293 m³; 5 skladov riževcev za trame po 5, 6 in 7 m dolgih približno skupaj 815 komadov v meri 95:907 m³; 1 sklad dolgega lesa od 8 m do 16 m za trame in stavbeni les, približno 162 komadov v meri 93:189 m³.

Skladi se bodo prodali posamezno, eventuelno skupno.

Kupcem hlodov je korporacijska, na novo zgrajena žaga v strahovici proti zmeri najemščini na razpolago.

Prodala se bodo ofertnim potom, katere je vlagati s 5% vadnjem de 1. julijs t. l.

pri Meščanski korporaciji v Kamniku.

Natančnejša pojasnila v korporacijski pisarni v Kamniku.

Odbor.

članik Združenja
ponizkih čenički